

Vražda novorozeného dítěte matkou

V současné době je v České republice ročně evidováno jen několik případů vraždy novorozence matkou, hraje tedy jen malý podíl v násilné trestné činnosti. Tento trestný čin je posuzován mírněji než běžná vražda, jelikož pachatelka je v době činu ve zvláštním duševním stavu. Z průzkumů vyplynulo, že pachatelky si po celou dobu těhotenství dítě nepřály a nebyly šťastné. Často se jedná o tzv. rozrušení způsobené porodem - u takové ženy vede porod ke změně duševního stavu, rodička přestává být vnitřně i zevně odolná a ani se nemusí vyvinout mateřský pud. K usmrcení dochází bezprostředně po porodu nebo až po delší době. V každém případě je nutné doložit posudek z psychiatrie (o duševním zdraví pachatelky) a někdy i z porodnice, která doloží, jestli byl porod stresující a mohl v ženě vyvolat tyto pocity.

Nejčastěji dochází k nalezení odloženého těla novorozeného dítěte na skládkách, v popelnicích, v řece nebo v nádržích. Při prohlídce místa činu je nezbytné zajistit všechny důkazy a stopy - placentu a zbytky krve matky. Placenta bývá nejčastěji odtržena a zlikvidována pachatelkou.

V případě podezření, že byla spáchána vražda novorozeného dítěte, je *nutné zodpovědět, zda bylo dítě novorozené, zralé, schopné mimoděložního života a zda se narodilo živé a po porodu žilo.*

Novorozené dítě je definováno jako dítě neošetřené a neomyté matkou, dítě je od krve a mazu. Mezi známky novorozenosti patří začervenání a zduření v okolí pupečníku (u mrtvě narozených toto zčervenání chybí). Zralý novorozenec je přibližně 50 cm dlouhý, váží okolo 3000 g, u holčiček velké pysky překrývají malé pysky, nehty na rukou přesahují, obvod hlavičky je cca 34 cm a u chlapečků jsou sestouplá varlata.

Za živě narozené dítě se považuje dítě, které alespoň jednou vdechlo. Tato skutečnost se testuje pomocí tzv. *plovací zkoušky plic* (nelze provést u těl v hnilobném stavu). Plovací zkouška se používá již od 17. století. Plíce jsou ponořeny do fyziologického roztoku. Pokud je v plicích přítomen vzduch, tak plavou nebo se vznášejí - zkouška je pozitivní. Pokud plíce klesají ke dnu, tak je zkouška negativní a z toho vyplývá, že se dítě nenadechlo. Nevzdušné plíce jsou většinou vpadlé, fialové a okraje laloků jsou ostré.

Dalším testem je *plovací zkouška žaludku a střev*, díky které se zjišťuje, jak dlouho dítě žilo. Pokud nalezneme vzduch v žaludku, naznačuje to, že dítě žilo několik minut. Pokud nalezneme vzduch v tenkém střevě, tak dítě žilo přibližně 6 hodin. Pokud v tlustém střevě, tak žilo více jak 12 hodin.

V případě vraždy novorozeného dítěte matkou posuzujeme zda se jednalo o vraždu **aktivní** či **pasivní**. V případě aktivní vraždy bývá dítě nejčastěji zardoušeno nebo uškrceno. K zabránění přístupu vzduchu dochází nejčastěji přiložením vlhkého kapesníku na nos a ústa nebo zavedením prstů do úst (někdy můžeme vidět oděrky na obličeji). Utopení, utlučení nebo řezné či bodné rány jsou velmi vzácné. Při pasivní vraždě je dítě úmyslně necháno ležet obličejem na polštáři, aby se samo udusilo. Další možností je špatně zabalené dítě v přikrývce, které následkem podchlazení zemře (novorozenec umrzne již při 15 °C). Při pasivní vraždě musíme bezpečně určit, zda se jednalo o úmyslnou vraždu a nebo zda se jednalo o nešťastnou náhodu, kdy matka po vyčerpávajícím porodu usnula a nebyla schopná uhlídat dítě. Po porodu se matka snaží mrtvého dítěte zbavit. Pachatelky jsou nejčastěji svobodné mladé ženy a těhotenství se jim daří po celou dobu tajit.

Novorozenec může zemřít i *neúmyslně*. Při porodu může dojít například ke zlomení lebky v porodních cestách, k intrakraniálnímu krvácení nebo k uškrcení při velmi krátkém pupečníku. Existují i případy, kdy došlo k zalehnutí dítěte matkou nebo udušení v přikrývkách.

§ 142 trestního zákona - Vražda novorozeného dítěte matkou

Matka, která v rozrušení způsobeném porodem úmyslně usmrtí při porodu nebo bezprostředně po něm své novorozené dítě, bude potrestána odnětím svobody na tři léta až osm let.

Odkazy

Podobné články

- vražda
- novorozenec

Použitá literatura

- VOREL, František, et al. *Soudní lékařství*. 1. vydání. Praha : Grada, 1999. ISBN 80-7169-728-1.
- ŠTEFAN, Jiří a Jiří HLADÍK, et al. *Soudní lékařství a jeho moderní trendy*. 1. vydání. Praha : Grada, 2012. ISBN 978-80-247-3594-8.